

Nr. 25.205/25.02.2026

APROB,

Secretar de Stat,
KALLÓS Zoltán**REGULAMENTUL SPECIFIC PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA
OLIMPIADEI NAȚIONALE DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHĂ, LATINĂ****I. PREZENTARE GENERALĂ**

Art.1 (1) Prezentul regulament definește cadrul specific de organizare și desfășurare a *Olimpiadei naționale de limbi clasice: greacă veche, latină*, numite în continuare Olimpiada, și este elaborat în conformitate cu prevederile din *Normele metodologice privind organizarea și desfășurarea olimpiadelor școlare și a concursurilor școlare*, aprobate prin ordinul de ministru nr. 6727/2025 (Anexa 1), cu modificările și completările ulterioare, numite în continuare *Norme metodologice*.

(2) Organizarea și desfășurarea *Olimpiadei naționale de limbi clasice: greacă veche, latină* se vor face în conformitate cu prevederile *Normelor metodologice*, precum și cu prevederile prezentului regulament.

Art.2 (1) *Olimpiada* face parte din categoria olimpiadelor școlare pe discipline de învățământ, fiind organizată la limbile clasice greacă veche și latină.

(2) *Olimpiada* este o competiție națională de excelență științifică și culturală, la care pot participa elevi din toate județele țării și din municipiul București, de la toate formele de învățământ, de stat, particular și confesional, la clasa la care sunt înscriși în anul de desfășurare a competiției școlare, respectând principiul nediscriminării, al calității, al asigurării echității și egalității de șanse, al garantării identității culturale a tuturor cetățenilor români și dialogului intercultural, al incluziunii și cel al transparenței.

(3) *Olimpiada* se adresează elevilor din clasa a VII-a și din ciclul liceal, clasele a IX-a – a XII-a, capabili de performanță, creativi și cu un orizont cultural de factură umanistă adecvat vârstei.

Art.3 (1) Participarea la competiție este opțională și individuală.

(2) Fiecare concurent participă la clasa în care este înscris în anul desfășurării Olimpiadei.

(3) Prin excepție de la regula prevăzută la alin. (2), elevii din învățământul secundar pot participa, la cerere, la o clasă superioară celei în care sunt înscriși în anul școlar în care se desfășoară Olimpiada, doar în interiorul aceluiași ciclu de învățământ (gimnazial/liceal), în conformitate cu prevederile art. 10. alin. (1) din *Normele metodologice*.

(4) Este interzisă participarea elevilor la o clasă inferioară celei în care sunt înscriși în anul școlar în care se desfășoară Olimpiada.

(5) Participarea elevilor și a cadrelor didactice la etapele Olimpiadei nu presupune nicio contribuție financiară din partea acestora sau a părinților/reprezentanților legali ai acestora și nu poate fi condiționată de taxe de participare, de achiziții de obiecte/materiale/instrumente didactice sau promoționale, reviste, cărți etc.

(6) Elevii care sunt cuprinși într-o formă de școlarizare în spital sau la domiciliu vor putea susține, la cerere, probele etapelor Olimpiadei în spital, respectiv la domiciliu, cu aprobarea președintelui comisiei responsabile de organizarea etapei respective a Olimpiadei.

II. STRUCTURA OLIMPIADEI

Art.4 (1) Olimpiada se desfășoară pe două secțiuni:

- Limba greacă veche (elină) - clasele a IX-a - a XII-a
- Limba latină - clasa a VII-a (disciplina *Elemente de limbă latină și de cultură romanică*), clasele a IX-a - a XII-a

(2) În cazul în care există solicitări ale elevilor pentru participarea la ambele secțiuni, comisiile responsabile de organizarea etapelor Olimpiadei vor asigura condițiile necesare participării elevilor respectivi la ambele probe, cu respectarea prevederilor *Normelor metodologice*. Pentru etapa județeană, solicitările respective trebuie depuse cu cel puțin zece zile înainte de data desfășurării probei.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (2), pentru etapele județeană/a sectoarelor municipiului București și națională, intervalele orare de desfășurare a probelor scrise aferente celor două secțiuni ale Olimpiadei vor fi astfel programate la nivel național, încât să nu existe suprapuneri orare și să se asigure o pauză între cele două probe.

(4) Subiectele probelor sunt diferențiate în funcție de secțiune și clasă.

(5) Olimpiada vizează evaluarea competențelor din programele școlare de limba greacă veche și, respectiv, de limba latină, în vigoare. Pentru clasa a VII-a sunt vizate competențele și conținuturile din programa școlară pentru disciplina *Elemente de limbă latină și de cultură romanică*, iar pentru clasele liceale, cele din programele școlare pentru limba latină, respectiv limba greacă veche, în vigoare la data desfășurării competiției.

III. ORGANIZAREA OLIMPIADEI

Art.5 (1) Olimpiada este organizată de Ministerul Educației și Cercetării, prin inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București/unitățile școlare subordonate, în colaborări, asocieri sau parteneriate cu societăți științifice/asociații profesionale și/sau instituții de învățământ superior, instituții științifice, instituții culturale, organizații ale minorităților naționale din România și din străinătate, cu persoane fizice sau juridice, autorități locale, ambasade, organizații non-guvernamentale, naționale sau internaționale, edituri etc.

(2) Responsabilitatea organizării și desfășurării Olimpiadei revine, în funcție de etapă, unităților de învățământ preuniversitar, inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București prin comisia județeană/a sectorului municipiului București de organizare, evaluare și soluționare a contestațiilor, direcțiilor de specialitate din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, cu atribuții în acest sens, după caz, precum și inspectoratului școlar desemnat pentru organizarea olimpiadei școlare, pentru etapa națională.

(3) Structura și atribuțiile comisiilor aferente organizării și desfășurării *Olimpiadei*, în funcție de etapă, sunt cele prevăzute în *Normele metodologice*.

(4) Comisia centrală a Olimpiadei se constituie conform prevederilor *Normelor metodologice*.

IV. ETAPELE OLIMPIADEI ȘI NORMA DE REPREZENTARE

Art.6 (1) Etapele desfășurării Olimpiadei sunt: locală, județeană/a sectoarelor municipiului București, națională.

(2) Datele/perioadele de desfășurare a etapelor Olimpiadei sunt stabilite prin calendarul olimpiadelor școlare naționale, aprobat pentru anul școlar în curs.

(3) Pentru etapa locală, data desfășurării și norma de reprezentare/școală/clasă sunt stabilite de Comisia județeană/a sectorului municipiului București.

(4) În conformitate cu prevederile art. 19, alin. (2) din *Normele metodologice*, în cazul în care numărul de unități de învățământ/elevi care pot participa este mic, inspectoratele școlare pot decide să nu organizeze etapa locală a Olimpiadei, organizând direct etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, după caz.

(5) La toate etapele Olimpiadei, în toate situațiile de egalitate de punctaj între elevi, care necesită departajarea acestora conform prevederilor din *Normele metodologice* și din prezentul regulament (premii/distincții, primul loc calificabil la etapa națională, locuri suplimentare etc.), se aplică, în ordine, următoarele criterii de departajare:

a) la clasa a VII-a:

- punctajul obținut la subiectul I (traducere de text din limba latină în limba română);
- punctajul total obținut la subiectul II (exerciții lexicale și gramaticale);
- punctajul obținut la *itemul de analiză morfologică* a unor cuvinte (din subiectul II);

b) la clasa a IX-a:

- punctajul obținut la subiectul I (traducere de text dintr-o limbă clasică în limba română);
- punctajul obținut la *itemul de analiză morfologică* a unor cuvinte (din subiectul II);
- punctajul total obținut la subiectul II (exerciții lexicale și gramaticale);

c) la clasa a X-a:

- punctajul obținut la subiectul I (traducere de text dintr-o limbă clasică în limba română);
- punctajul obținut la subiectul III (retroversiune);
- punctajul obținut la *itemul de analiză morfosintactică* a unor cuvinte (din subiectul II);

d) la clasele a XI-a și a XII-a:

- punctajul obținut la subiectul I (traducere de text dintr-o limbă clasică în limba română);
- punctajul obținut la criteriul de *receptare adecvată a mesajului textului* tradus, aferent subiectului I;
- punctajul total obținut la *conținutul analizei literare*, aferent subiectului II.

(6) La etapa locală și la cea județeană/a sectoarelor municipiului București, calificarea la etapa superioară a competiției este condiționată de obținerea a minimum 70 de puncte la secțiunea limba greacă veche, respectiv 80 de puncte la secțiunea limba latină.

Art. 7 (1) La etapa națională a Olimpiadei, participă câte un elev/clasă/secțiune din fiecare județ/sector al municipiului București, primul în ierarhia clasei la care a concurat, cu respectarea punctajului minim prevăzut la art. 6, alin. (6) din prezentul regulament, precum și, dacă este cazul, cu aplicarea criteriilor de departajare menționate la art. 6, alin. (5).

(2) Pentru etapa națională se atribuie un număr de locuri suplimentare, la fiecare clasă din cadrul celor două secțiuni, prin aplicarea prevederilor art. 20 din *Normele metodologice*, ținând cont de următoarele situații:

a) în situația în care Olimpiada nu se organizează în toate județele țării, numărul de locuri suplimentare se calculează, pentru fiecare clasă, cu formula: $23 \times \text{numărul județelor și sectoarelor municipiului București în care se organizează Olimpiada} / 47$, valoare rotunjită la întregul imediat superior;

b) în cazul în care la nivelul județului/al sectorului municipiului București nu există participanți la o anumită clasă/secțiune care să întrunească criteriile de calificare la etapa națională, locurile astfel disponibilizate pot fi adăugate la locurile suplimentare, la nivel național, prevăzute la art. 20, alin. (5)-(6) din *Normele metodologice*;

c) dacă la etapa națională a Olimpiadei, la una sau mai multe clase, locurile suplimentare prevăzute la art. 20, alin. (5)-(6) din *Normele metodologice* nu se ocupă, inclusiv după aplicarea prevederilor lit. b) de mai sus, acestea pot fi transferate la alte clase, în limita unui procent de maximum 50% din numărul locurilor suplimentare.

Art.8 (1) Comisia județeană/a sectorului municipiului București de organizare, evaluare și de soluționare a contestațiilor va transmite la Ministerul Educației și Cercetării, în termen de cel mult cinci zile de la încheierea etapei județene/a sectoarelor municipiului București, situația cu rezultatele obținute de către elevii calificabili la etapa națională.

(2) Situația va conține rezultatele pe secțiuni și clase, cu punctajul general al fiecărui elev, precum și cu punctajele pe subiecte și itemi obținute de către acesta.

(3) Prin aplicarea prevederilor art. 20 din *Normele metodologice* și ale art. 7 din prezentul regulament, clasamentul național va fi întocmit pe baza respectivelor situații în cadrul *boardului executiv* al Comisiei centrale.

(4) În Comisia centrală funcționează un *board executiv*, cu rol decizional și executiv, responsabil de coordonarea operativă a competiției și de aplicarea prezentului regulament. Boardul executiv al Comisiei centrale este alcătuit din: președintele executiv, vicepreședinții, secretarii științifici și secretarii Comisiei centrale.

(5) Elevii calificați pe locurile suplimentare vor fi nominalizați de către boardul executiv al Comisiei centrale, după întocmirea clasamentului național menționat mai sus. Situația calificărilor pe locurile suplimentare va fi comunicată de către Ministerul Educației și Cercetării inspectoratelor școlare.

(6) Comisia județeană/a sectorului municipiului București de organizare, evaluare și de soluționare a contestațiilor va transmite inspectoratului școlar gazdă a etapei naționale, în termen de cel mult zece zile de la validarea rezultatelor de la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București și întocmirea clasamentului național, baza de date privind elevii calificați.

(7) Informarea elevilor participanți privind calificarea lor la etapa națională în cadrul loturilor județene/ale sectoarelor municipiului București se realizează de către inspectoratele școlare, prin intermediul unităților de învățământ de proveniență a elevilor, în termen de cel mult trei zile de la primirea listelor cuprinzând loturile menționate.

V. PROBELE OLIMPIADEI ȘI STRUCTURA SUBIECTELOR

Art. 9 (1) În cadrul fiecărei secțiuni a Olimpiadei, concurenții susțin o singură probă scrisă la toate etapele Olimpiadei, atât la gimnaziu, cât și la liceu, cu durată de trei ore.

(2) Proba, desfășurată în format fizic, este individuală și obligatorie pentru includerea elevului înscris în clasamentul Olimpiadei.

(3) Punctajul maxim pentru fiecare probă este de 100 de puncte, din care 10 puncte se acordă din oficiu.

Art. 10 (1) Probele Olimpiadei, din cadrul fiecărei etape a competiției, se organizează și se desfășoară în conformitate cu prevederile art. 34-40 din *Normele metodologice*.

(2) La toate etapele Olimpiadei, este permisă utilizarea de către concurenți, în timpul probei, a dicționarilor latin/grec - român sau latin/grec - o limbă modernă, dar **nu** și a unor dicționare român/o limbă modernă - latin/grec, a unor dicționare care conțin părți de morfologie/morfosintaxă (inclusiv tabele/scheme gramaticale, paradigme flexionare etc.) sau însemnări/notițe/foi suplimentare și altele asemenea, adăugate în dicționar.

(3) Interdicțiile referitoare la modul de susținere de către elevii participanți a probelor Olimpiadei, precum și consecințele nerespectării/încălțării interdicțiilor respective sunt cele prevăzute la art. 37, alin. (2)-(4) din *Normele metodologice*.

(4) La niciuna dintre etapele Olimpiadei nu le este permis elevilor participanți să părăsească sala având asupra lor subiectele de la proba de concurs.

(5) Subiectele și baremele de evaluare și notare devin publice după cum urmează:

a) la etapele locală și județeană/a sectoarelor municipiului București:

- prin afișare la centrul de desfășurare a Olimpiadei, în termen de cel mult trei ore de la încheierea probei;
- prin publicare pe site-urile unităților de învățământ organizatoare ale Olimpiadei sau/și pe site-urile inspectoratelor școlare, iar în cazul etapei județene/a sectoarelor municipiului București și pe site-ul Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare (CNCE).

b) la etapa națională:

- prin afișare la unitatea de învățământ organizatoare a etapei naționale, în termen de cel mult două ore de la încheierea probei;
- prin publicare pe site-ul oficial al Olimpiadei (în termen de cel mult două ore de la încheierea probei), precum și pe site-ul inspectoratului școlar care găzduiește competiția.

Art. 11 (1) Subiectele Olimpiadei cuprind sarcini de lucru care vizează în primul rând un înalt, dar adecvat vârstei, nivel de dezvoltare a competențelor generale și specifice din domeniul limbilor clasice.

(2) În cadrul probei de concurs sunt valorificate atât cunoștințe și competențe specifice din programele școlare în vigoare ale disciplinelor de concurs (domeniile de conținut: limbă; istorie, cultură și civilizație/literatură), cât și alte aspecte esențiale pentru studiul limbilor și culturilor clasice:

- interdisciplinaritatea: limba latină - limba română - limbi moderne - istorie - geografie - filosofie - științe;

- conturarea unui profil valoric umanist european, la nivel transdisciplinar, specific contemporaneității;
- sesizarea dimensiunii identitare (cea națională și cea europeană) a cetățeanului;
- dezvoltarea unei gândiri logice și critice, prin valorificarea elementelor și a structurilor specifice limbilor clasice și civilizației greco-romane prezente în diverse domenii ale cunoașterii umane.

(3) În mod esențial, proba scrisă a Olimpiadei se structurează pe două sau trei, după caz, domenii de competență:

a) competențele de traducere de text (itemi de tip rezolvare de probleme);

b) competențele de utilizare/valorificare a elementelor de limbă latină/greacă veche în alte limbi/domenii ale cunoașterii (itemi obiectivi/semiobiectivi);

c) competențele de valorificare în diverse contexte a elementelor de istorie, cultură și civilizație greco-romană, precum și competențele extinse de analiză literară/istorică a unui text (prezentat bilingv, în limba latină/greacă și în traducere în limba română) aparținând autorilor clasici (itemi obiectivi/semiobiectivi/ subiectivi).

Art.12 Programa pentru proba scrisă de la etapele județeană/a sectoarelor municipiului București și națională ale Olimpiadei, structura subiectelor și punctajele aferente sunt prezentate în Anexele 1-2, care fac parte integrantă din prezentul regulament.

VI. ELABORAREA SUBIECTELOR DE CONCURS

Art.13 (1) La etapa locală, elaborarea subiectelor și a baremelor de evaluare este asigurată de către Comisia județeană/a sectorului municipiului București de organizare, de evaluare și de soluționare a contestațiilor, pe baza unor proceduri proprii, cu respectarea prevederilor aplicabile din *Normele metodologice* și din prezentul regulament. Întreaga răspundere pentru păstrarea confidențialității și a siguranței transferului de subiecte și bareme, distribuirea către concurenți și apoi publicarea subiectelor/baremelor, precum și pentru asumarea conținutului acestora revine inspectoratului școlar organizator și Comisiei județene/a sectoarelor municipiului București de organizare, evaluare și soluționare a contestațiilor, care aplică respectivele instrumente de evaluare.

(2) Pentru etapa locală, grupul de lucru pentru elaborarea subiectelor și a baremelor de evaluare este coordonat de către inspectorul școlar județean/al Inspectoratului Școlar al Municipiului București responsabil de limbile clasice.

(3) Pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București și etapa națională, subiectele și baremele de evaluare sunt elaborate de către un grup de lucru, desemnat de către consilierul/inspectorul de specialitate din Ministerul Educației și Cercetării și aprobat de secretarul de stat responsabil, conform prevederilor art. 30, alin. (1) din *Normele metodologice*. Coordonarea științifică a grupului de lucru menționat se asigură de către reprezentantul Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare sau, după caz, de către reprezentantul Ministerului Educației și Cercetării sau de către inspectori școlari/cadre didactice de specialitate din învățământul preuniversitar cu atribuții specifice referitoare la elaborarea subiectelor și a baremelor olimpiadei, care nu au elevi în concurs la nicio etapă a Olimpiadei. Membrii grupului de lucru vor fi incluși în Comisia centrală a olimpiadei naționale.

(4) La etapa națională, președintele Comisiei centrale a Olimpiadei coordonează întreaga activitate privind subiectele și baremele de evaluare și notare, inclusiv cea de verificare și avizare finală, înainte de distribuirea lor către concurenți, în conformitate cu prevederile art. 24, alin. (5), lit. c)-e) din *Normele metodologice*.

Art. 14 Grupul de lucru care elaborează subiectele și baremele de evaluare, indiferent de etapă, este format din cadre didactice de specialitate, care nu au elevi calificați la clasa la care elaborează itemi și nu au ca participanți în competiție rude și afini până la gradul al III-lea inclusiv.

VII. EVALUAREA PROBEI SCRISE

Art. 15 Evaluarea se realizează în conformitate cu prevederile din secțiunea 2, capitolul 4: *Evaluarea probelor scrise ale olimpiadelor*, art. 41-44, din *Normele metodologice*.

Art. 16 (1) La toate etapele Olimpiadei, evaluarea lucrărilor scrise este realizată de către profesori de specialitate, membri în comisiile responsabile cu evaluarea în cadrul Olimpiadei, cu competențe profesionale recunoscute în domeniu, care nu au elevi calificați la clasa la care evaluează și nu au ca participanți în competiție rude și afini până la gradul al III-lea inclusiv.

(2) La toate etapele Olimpiadei, Profesorii evaluatori vor marca pe lucrări greșelile prin sublinierea acestora, iar omisiunile prin marcarea grafică a simbolului matematic al radicalului.

(3) La etapele județeană/a sectoarelor municipiului București și națională, Comisia județeană/a sectorului municipiului București de organizare, de evaluare și de soluționare a contestațiilor, respectiv Comisia centrală a olimpiadei naționale, după caz, include subcomisii de evaluatori pentru fiecare secțiune și clasă.

Art. 17 (1) La predarea lucrării scrise, fiecare concurent primește sub semnătură, de la profesorii asistenți, un cod personal de identificare a rezultatelor evaluării. Alocarea și distribuirea codurilor este asigurată, în funcție de etapă, de către Comisia județeană/a sectorului municipiului București, respectiv de către Comisia centrală a Olimpiadei.

(2) La toate etapele Olimpiadei, după finalizarea evaluării, comisia corespunzătoare fiecărei etape - Comisia județeană/a sectorului municipiului București sau Comisia centrală a Olimpiadei, după caz - va afișa rezultatele inițiale ale evaluării, pentru fiecare secțiune și clasă, numai în ordine alfabetică/numerică a codurilor participanților.

(3) După eventuala reevaluare la contestații, pentru fiecare secțiune și clasă se afișează rezultatele finale, în ordinea ierarhică, descrescătoare a punctajelor obținute, respectând anonimizarea datelor personale prin codificarea prevăzută la alin. (1). La etapa națională, lista distincțiilor obținute (premii, mențiuni, medalii) poate fi publicată și în format nominal.

(4) Nu constituie date personale în sensul prevăzut de lege și pot fi publicate în listele cuprinzând rezultatele inițiale și finale ale etapelor Olimpiadei unitățile de învățământ de proveniență a concurenților, localitatea și județul acestor unități.

Art. 18 Rezultatele inițiale și cele finale obținute de elevii participanți la Olimpiadă devin publice, în condițiile precizate la art. 16, după cum urmează:

a) la etapele locală și județeană/a sectoarelor municipiului București:

- prin afișare la centrul de desfășurare a Olimpiadei, în termen de cel mult trei zile de la încheierea probei;
- prin publicare pe site-urile unităților de învățământ organizatoare ale Olimpiadei sau/și pe site-urile inspectoratelor școlare;

b) la etapa națională:

- prin afișare la unitatea de învățământ organizatoare a etapei naționale, conform programului oficial al etapei naționale;
- prin publicare pe site-ul oficial al Olimpiadei și, eventual, pe site-ul inspectoratului școlar care găzduiește competiția, respectând datele și intervalele orare aferente din programul competiției.

VIII. DEPUNEREA ȘI SOLUȚIONAREA CONTESTAȚIILOR

Art.19 (1) Pentru rezolvarea contestațiilor se aplică prevederile art. 45 - 46 din *Normele metodologice*.

(2) Modelul cererii de vizualizare și de reevaluare a lucrării scrise în cadrul etapei de soluționare a contestațiilor, valabil pentru toate etapele Olimpiadei, este prevăzut în Anexa 3 a prezentului regulament. Cererea de vizualizare/reevaluare se completează și se semnează de către elevul participant; la etapa națională, cererea respectivă va fi semnată atât de concurent, cât și de profesorul însoțitor al lotului din care face parte acesta.

(3) La etapele locală și județeană/a sectoarelor municipiului București, eventualele contestații se depun la secretariatul unității de învățământ organizatoare a etapei respective, în format fizic sau, în cazul elevilor din alte localități decât cea în care s-a desfășurat competiția ori în alte cazuri excepționale, temeinic justificate, prin transmiterea copiei scanate a cererii de reevaluare a lucrării, completate și semnate de către concurenți, la adresa de e-mail indicată de organizatorii competiției.

(4) La etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, elevii pot solicita vizualizarea lucrărilor înainte de depunerea contestației, în condițiile stipulate la art. 45 din *Normele metodologice*, fără să fie permisă însă fotografierea lucrării sau eliberarea unei copii a acesteia.

(5) La etapa națională, înainte de depunerea contestației, elevul trebuie să solicite vizualizarea lucrării, în prezența a cel puțin doi membri ai Comisiei de organizare a etapei respective, desemnați de către președintele acesteia, și a unui membru al Comisiei centrale, desemnat de către președintele acesteia, cu posibilitatea oferirii de explicații privind evaluarea lucrării, dar fără a i se permite fotografierea acesteia sau eliberarea unei copii. În situația în care elevul consideră că punctajul stabilit de comisie pentru lucrare nu este în concordanță cu baremul afișat, poate depune cerere de reevaluare a lucrării, în formatul și intervalul orar stabilit de Comisia centrală a Olimpiadei, conform programului oficial al competiției. Contestația nu va fi soluționată decât dacă, în prealabil, elevul a parcurs etapa vizualizării lucrării.

(6) La nicio etapă a Olimpiadei, nu se admite depunerea contestației de către o altă persoană (părinte, profesor însoțitor, coleg etc.), în absența elevului în cauză.

(7) Nu se iau în considerare contestațiile depuse în afara datelor, a intervalelor orare și a modalităților stabilite de organizatorii competiției și comunicate elevilor participanți, în conformitate cu prevederile incidente din *Normele metodologice* și din prezentul regulament, precum și contestațiile care conțin informații incorecte/incomplete, cu consecința imposibilității identificării clare a concurentului/lucrării contestate, sau care sunt nesemnate de persoanele autorizate în acest sens.

(8) Dreptul la contestație și posibilitatea de a vizualiza lucrarea au ca obiect exclusiv propria lucrare/propriul rezultat. Elevul concurent nu poate contesta rezultatul unor terți și nu poate avea acces la lucrările acestora.

(9) La toate etapele Olimpiadei, punctajul obținut de concurent în urma reevaluării lucrării scrise, la solicitarea acestuia în cadrul etapei de soluționare a contestațiilor, constituie rezultatul final al concurentului, indiferent dacă acest punctaj este diferit sau nu în raport cu punctajul obținut în urma evaluării inițiale. Rezultatele obținute în urma soluționării contestațiilor sunt definitive.

IX. PREMIEREA

Art.20 (1) La toate etapele Olimpiadei, ierarhia concurenților, în vederea premierii, se stabilește în ordinea descrescătoare a punctajelor finale obținute.

(2) La etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, la fiecare secțiune și la fiecare clasă, se acordă distincții de către inspectoratul școlar organizator al etapei menționate, în urma propunerilor comisiei județene/a sectoarelor municipiului București, fundamentate în mod strict pe ordinea ierarhică a punctajelor concurenților: premii I, II, III, mențiuni și, eventual, premii speciale. Modul de acordare a distincțiilor menționate este stabilit de către organizatorii acestei etape, conform art. 50 din *Normele metodologice*, cu respectarea condiției de punctaj minim prevăzute la alin. (5).

(3) La etapa națională, la fiecare secțiune și la fiecare clasă, se acordă de către Ministerul Educației și Cercetării câte trei premii (un premiu I, un premiu II și un premiu III) și un număr de mențiuni reprezentând cel mult 15% din numărul participanților, rotunjit la numărul întreg imediat superior, cu respectarea strictă a ierarhiei valorice, corespunzătoare punctajului obținut, precum și a condiției de punctaj minim precizate la alin. (5).

(4) În situația egalității de punctaj între elevi, care necesită departajarea acestora în vederea acordării unui premiu sau a ultimei mențiuni de la clasa respectivă, se aplică criteriile de departajare prevăzute la art.6, alin. (5) din prezentul regulament.

(5) Punctajele minime care permit acordarea unei distincții, la etapele județeană/a sectoarelor municipiului București și națională, în condițiile stabilite la art. 49-52 din *Normele metodologice*, sunt următoarele, valabile pentru ambele secțiuni ale Olimpiadei:

a) la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București:

- premiul I - minimum 85 de puncte
- premiile II-III - minimum 80 de puncte
- mențiune - minimum 70 de puncte

b) la etapa națională:

- premiul I - minimum 90 de puncte
- premiile II-III - minimum 85 de puncte de puncte la clasele a VII-a, a IX-a și a X-a, respectiv minimum 80 de puncte la clasele a XI-a și a XII-a
- mențiune - minimum 80 de puncte la clasele a VII-a, a IX-a și a X-a, respectiv minimum 75 de puncte la clasele a XI-a și a XII-a

Art. 21 (1) La etapa națională a Olimpiadei, certificarea premiilor și a mențiunilor acordate de Ministerul Educației și Cercetării se face prin diplome înregistrate.

(2) La etapa națională a Olimpiadei, inspectoratele școlare organizatoare, societățile științifice/culturale, asociațiile profesionale, universitățile, organizațiile minorităților naționale din România sau din străinătate, autoritățile locale sau sponsorii pot acorda premii speciale elevilor performanți. Criteriile de acordare a premiilor speciale sunt stabilite de Comisia centrală a olimpiadei naționale și vor fi comunicate participanților.

(3) În calitate de partener oficial al Ministerului Educației și Cercetării în organizarea și desfășurarea Olimpiadei, Societatea de Studii Clasice (SSCI) oferă următoarele distincții la etapa națională a competiției:

a) medalii de:

- aur - pentru elevii care au obținut premiul I, II sau III;
- argint - pentru elevii care obținut mențiune;
- bronz - de regulă, pentru următorii 10-15% dintre elevii din ierarhia clasei respective, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute;

b) premii speciale pentru:

- cea mai valoroasă traducere a unui text din limba latină/greacă în limba română;
- cea mai pertinentă analiză literară a unui text latin/grec;
- cea mai bună lucrare din concurs la limba latină, respectiv greacă veche;
- cea mai valoroasă lucrare a olimpiadei naționale (din întreaga competiție);

(4) Medaliile și premiile speciale menționate la alin. (3) sunt certificate prin diplome eliberate de Societatea de Studii Clasice și inspectoratul școlar organizator al etapei naționale a Olimpiadei.

(5) Propunerile pentru medaliile și premiile speciale prevăzute la alin. (4) sunt înaintate de către Comisia centrală a olimpiadei naționale președintelui acesteia, care va întocmi, alături de unul sau doi reprezentanți desemnați de SSCI, lista finală a distincțiilor respective.

(6) Societatea de Studii Clasice își rezervă dreptul să diminueze sau să suplimenteze numărul medaliilor acordate la o ediție sau alta a olimpiadei naționale de limbi clasice, precum și să acorde premii speciale *ex aequo*, ori să acorde premii speciale și pentru alte criterii de performanță a lucrărilor decât cele prevăzute la alin. (3), lit. b).

(7) Asigurarea și oferirea distincțiilor prevăzute la alin. (3) sunt în responsabilitatea Societății de Studii Clasice.

(8) Toate deciziile Comisiei centrale a olimpiadei naționale, referitoare la premiere, se consemnează în procesul-verbal al organizării și desfășurării Olimpiadei.

X. SELECȚIA LOTULUI RESTRÂNS AL ROMÂNIEI PENTRU OLIMPIADA INTERNAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA LATINĂ

Art.22 (1) În vederea selecției elevilor participanți în lotul restrâns al României la Olimpiada internațională de limba și literatura latină *Certamen Ciceronianum Arpinas*, Ministerul Educației și Cercetării organizează, în parteneriat cu Universitatea din București, o probă scrisă de selecție, derulată, de regulă, la data desfășurării etapei județene/a sectoarelor municipiului București, luând în considerare perioada de desfășurare a olimpiadei internaționale, stabilită de organizatori în luna mai.

(2) Normele și precizările privind organizarea, desfășurarea și evaluarea probei de selecție precizate la alin. (1) sunt prevăzute în regulamentul specific de desfășurare a concursului național de selecție, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.

XI. DISPOZIȚII FINALE

Art.23 La toate etapele Olimpiadei, concurenții se vor prezenta la concurs având asupra lor carnetul de elev cu fotografie, vizat pe anul școlar în curs sau actul de identitate, ca document necesar profesorilor asistenți pentru verificarea identității elevilor participanți.

Art.24 (1) Programul desfășurării etapei naționale a Olimpiadei va fi propus de către inspectorul școlar responsabil cu disciplinele limbi clasice din județul gazdă și avizat de către persoana care coordonează aceste discipline în Ministerul Educației și Cercetării.

(2) Numărul profesorilor însoțitori ai lotului reprezentativ al fiecărui județ/al municipiului București va fi calculat astfel încât să fie respectată norma legală în vigoare, de un profesor pentru zece elevi.

(3) Cheltuielile aferente participării elevilor, a profesorilor însoțitori și a profesorilor desemnați ca membri ai comisiei centrale a Olimpiadei vor fi acoperite de către instituțiile responsabile, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art.25 (1) După stabilirea listei elevilor care participă la etapa națională, fiecare inspector județean/al Inspectoratului Școlar al Municipiului București responsabil cu disciplinele limbi clasice organizează, la nivelul inspectoratului școlar, o ședință cu elevii calificați pentru etapa națională, cu profesorii însoțitori și cu părinții/reprezentanții legali ai elevilor minori, în vederea instruirii acestora pentru participarea la etapa națională. La finalul instruirii, elevul și, după caz, un părinte/reprezentant legal instituit al elevului minor vor completa și semna:

- o declarație prin care să confirme că li s-au adus la cunoștință regulile de participare și normele de conduită, precum și consecințele nerespectării acestora, inclusiv posibile sancțiuni disciplinare, în funcție de gravitatea abaterilor și în conformitate cu prevederile aplicabile din *Statutul elevului*;

- celelalte documente solicitate de organizatorii etapei naționale, în conformitate cu legislația în vigoare: acorduri de participare, de prelucrare a datelor personale strict în scopurile prevăzute de desfășurarea Olimpiadei, documente referitoare la deplasare etc.

(2) Deplasarea și participarea în format fizic la etapa națională a elevilor și a profesorilor însoțitori se vor face cu respectarea condițiilor stabilite de organizatori, precum și a normelor legale incidente, în vigoare în perioada desfășurării competiției. Aceleași obligații se aplică și participanților la etapa județeană a Olimpiadei, care se deplasează din alte localități decât cea în care se desfășoară proba scrisă.

Art.26 (1) Profesorii delegați pentru a însoți loturile județene/lotul municipiului București la etapa națională răspund în privința supravegherii elevilor pe toată perioada deplasării acestora la etapa națională a Olimpiadei și în timpul desfășurării acesteia.

(2) În cazul în care părintele/familia unui elev dorește să-l însoțească la etapa națională, inspectorul școlar de specialitate solicită părinților/reprezentanților legali ai elevului o declarație pe propria răspundere, prin care aceștia iau la cunoștință programul Olimpiadei și își asumă respectarea acestuia, precum și supravegherea elevului pe durata deplasării și a participării la competiție.

Art. 27 (1) La etapa națională, în situația în care unul dintre elevii calificați nu poate sau nu mai dorește să participe, va fi înlocuit de următorul elev din ierarhia clasei respective, cu condiția îndeplinirii criteriilor de calificare, sau, dacă acest fapt nu este posibil, locul astfel disponibilizat va fi redistribuit pe baza criteriilor prevăzute de *Normele metodologice* și de prezentul regulament.

(2) În vederea aplicării prevederilor alin. (1), elevul/reprezentantul legal al acestuia depune, cu cel puțin zece zile înainte de începerea etapei naționale, o cerere de retragere din concurs înregistrată la inspectoratul școlar organizator al etapei județene/a sectoarelor municipiului București, care transmite neîntârziat solicitarea respectivă la Ministerul Educației și Cercetării, Comisiei centrale a Olimpiadei; în caz contrar, locul calificant ocupat de elevul respectiv nu mai poate fi redistribuit.

(3) Declarațiile, cererile și celelalte documente prevăzute la art. 25-27 din prezentul regulament se păstrează la dosarul Olimpiadei, aflat la inspectoratul școlar organizator al etapei județene/a sectoarelor municipiului București, cu excepția documentelor predate organizatorilor etapei naționale.

Art.28 (1) Toți elevii participanți la etapa națională vor primi câte o diplomă de participare, concepută și realizată de inspectoratul școlar gazdă.

(2) Profesorii însoțitori ai elevilor de la etapa națională din fiecare județ/municipiul București vor primi câte o adeverință de participare, eliberată de inspectoratul școlar gazdă.

(3) Componenții Comisiei centrale a olimpiadei naționale vor primi câte o adeverință din partea inspectoratului școlar gazdă, prin care se atestă participarea și rolul lor în cadrul Olimpiadei.

Art.29 Anexele 1,2 și 3, cuprinzând programele de concurs și structura subiectelor pentru cele două secțiuni ale Olimpiadei, respectiv modelul cererii de vizualizare și de reevaluare a lucrării scrise, fac parte integrantă din prezentul regulament.

**DIRECTOR GENERAL,
Alin-Cătălin PĂUNESCU**

**DIRECTOR,
Liliana-Maria TODERIUC-FEDORCA**

**CONSILIER,
Daniel GEORGESCU**

ANEXA 1

la Regulamentul specific al Olimpiadei naționale de limbi clasice: greacă veche, latină

Programa de concurs și precizări privind structura subiectelor

Notă:

1. Pentru etapa locală, în județele/sectoarele în care se organizează această etapă, programa de concurs se stabilește de către Comisia județeană/a sectorului municipiului București a Olimpiadei, pe baza prezentei programe.

2. Marcatori textuali utilizați în prezenta programă de concurs:

OJ = conținuturi pentru olimpiada/etapa județeană/a sectoarelor municipiului București; *ON* = conținuturi pentru olimpiada/etapa națională, care se adaugă celor deja prevăzute pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București.

Elemente de limbă latină și de cultură romană

Clasa a VII-a

Domenii de conținut. Conținuturi**ELEMENTE DE LIMBĂ LATINĂ**

- substantivul:
 - *OJ*: declinările I-II - genul; cazurile N., G., D., Ac., Abl., la singular;
 - *ON*: declinările I-III - genul; toate cazurile și numerele, la singular și plural;
- adjectivul:
 - *ON*: adjectivele de clasa I;
- verbul:
 - *OJ+ON*: indicativul prezent și imperfect (*esse* și verbele regulate);
- lexic latin în limbile moderne:
 - *OJ*: lexic latin în limba română;
 - *ON*: fondul latin al limbii române; diferența dintre moștenire și împrumut; lexic latin în alte limbi romanice și în limba engleză.
- cifrele romane

ELEMENTE DE CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE GRECO-ROMANĂ

- *OJ*: - mituri fondatoare (Romulus și Remus); simboluri asociate miturilor (acvila, lupoaica etc.);
 - zei din panteonul greco-roman: Iuppiter, Mars;
- *ON*: - epoca regalității: domnia lui Romulus;
 - zei din panteonul greco-roman: Minerva;
 - personalități romane: Caesar, Augustus

- arta greco-romană și moștenirea ei europeană: identificarea vizuală a trăsăturilor definitorii ale unor monumente de patrimoniu roman/european și universal (arcul de triumf, columna, amfiteatrul, teatrul).

VALORI GRECO-ROMANE PERENE

- *OJ*: - gloria, responsabilitatea, cultura legii;
- *ON*: - moderația, binele personal/public, puterea cuvântului, dialogul.

Structura subiectelor

Subiectul I - 30-40 de puncte

- traducerea unui text de 15-25 de cuvinte la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv de 20-35 de cuvinte la etapa națională, din limba latină în limba română
Textul (didactic sau epigrafic) este însoțit de o explicație cuprinzătoare, relevantă pentru context, sau, după caz, de un titlu sugestiv pentru conținutul/mesajul său, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de vocabular sau gramatică.

Subiectul II - 20-30 de puncte

- exerciții lexicale și gramaticale:
 - *OJ*: construcții de forme substantivale/verbale; completarea terminațiilor/ desinențelor unei forme substantivale/verbale date; identificare în limba română a unor cuvinte care provin dintr-un etimon latin dat; identificarea etimonului latin, cu ajutorul dicționarului, pentru anumite cuvinte înrudite în limba română;
 - *ON*: selectarea intrusului într-o listă de cuvinte (pe baza unor criterii morfologice sau lexicale); treceri de la singular la plural și invers ale unor grupuri de cuvinte sau propoziții; alte tipuri de exerciții, pe baza programei școlare, cu valorificarea elementelor de conținut din programa de concurs.

Subiectul III - 30 de puncte

- completare de texte lacunare în limba română, referitoare la diverse aspecte istorice și culturale din programa de concurs, cu termenii adecvați, în limba română/latină;
- exerciții de corelare a unor elemente de cultură și civilizație greco-romane cu cele corespondente din lumea contemporană (elemente de mitologie și artă, conform programei), inclusiv pe baza unor imagini/texte multimodale;
- alegerea unei/unor valori greco-romane dintr-o listă dată, care se reflectă într-un text-suport mitologic sau istoric (în limba română), precum și justificarea alegerii.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Bibliografie orientativă:

- manualele școlare aprobate pentru disciplina *Elemente de limbă latină și de cultură romanică*, clasa a VII-a, în vigoare în anul școlar în care se desfășoară competiția
- Titus Livius, *De la fundarea Romei*, Ed. Teora, București (sau alte ediții în limba română) - aspectele legate de miturile fondatoare
- Anna Ferrari, *Dicționar de mitologie greacă și romană*, Ed. Polirom, Iași, 2003
- Eugen Cizek, *Istoria Romei*, Ed. Paideia, 2002 (aspectele din programa de concurs)
- diverse imagini, secvențe video, fotografii etc. cu reprezentări ale moștenirii artei greco-romane (conform programei de concurs).

Limba latină - clasele IX-XII

Clasa a IX-a

Domenii de conținut. Conținuturi**ELEMENTE DE LIMBĂ LATINĂ**

- substantivul:
 - *OJ*: declinările I-III;
 - *ON*: declinările IV-V.
- adjectivul:
 - *OJ*: clasele I-II (fără gradele de comparație);
 - *ON*: comparația regulată;
- pronumele:
 - *OJ*: posesiv; reflexiv;
 - *ON*: relativ; demonstrativele *hic, is* și *ille*
- verbul (doar forme la diateza activă):
 - *OJ*: indicativul prezent și imperfect (*esse* și verbe regulate);
 - *ON*: indicativul viitor; indicativul perfect (*esse* și verbe regulate);
- lexic latin în limba română/limbile moderne (vocabular de circulație internațională):
 - *OJ+ON*: lexic latin în limba română; lexic latin în alte limbi moderne.

ELEMENTE DE ISTORIE, CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE ROMANĂ

- *OJ*: - personaje emblematice pentru destinul Romei: Aeneas; Romulus;
- *ON*: - Scipio Africanus; Hannibal;
 - instituțiile politice esențiale ale Romei republicane: Senatul roman; magistraturile ordinare și extraordinare.

Structura subiectelor

Subiectul I - 40 de puncte

- traducerea, din limba latină în limba română, a unui text adaptat din C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, de 25-40 de cuvinte pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv 35-50 de cuvinte pentru etapa națională.

Textul este însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică. În mod exclusiv sau predominant, după caz, propozițiile din text sunt principale - se acceptă cel mult o subordonată introdusă printr-o conjuncție explicită. Textul poate conține propoziții subordonate relative (în special la etapa națională) construite cu modul indicativ, predicate nominale, conjuncția enclitică *-que*, etnonime (nume de popoare/populații) sau de personaje.

Subiectul II - 30 de puncte

- exerciții lexicale și gramaticale, formulate pe baza textului dat la subiectul I:
 - analiza morfologică a unor cuvinte din textul dat (*OJ*: substantive, adjective; verbe; *ON*: pronume), cu precizarea tuturor/anumitor categorii(lor) gramaticale;

- **OJ+ON**: treceri de la singular la plural și invers ale unor grupuri de cuvinte flexibile sau propoziții; identificare în limba română a unor cuvinte care provin dintr-un cuvânt de origine (etimon) latinesc dat sau exerciții similare;
- **ON**: identificarea în textul propus la subiectul I a unor termeni a căror rădăcină se poate regăsi în vocabularul actual al limbii române/al altor limbi moderne.

Subiectul III - 20 de puncte

- **OJ+ON**: completarea unui text lacunar în limba română cu informații/termeni în limba română/latină, relevanți pentru noțiunile de istorie, cultură și civilizație din programa de concurs sau identificarea afirmațiilor adevărate și a celor false dintr-o serie de 4-5 enunțuri, cu corectarea erorilor identificate în enunțurile false.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Bibliografie orientativă pentru elementele de istorie, cultură și civilizație:

- Titus Livius, *Ab Urbe condita/De la fundarea Romei*, Ed. Teora, București (sau alte ediții în limba română) - cărțile I, IV, V, VI
- Serge Bernstein - Pierre Milza, *Istoria Europei*, Ed. Institutul European, Iași, 1997 sau alte ediții (vol. I, capitolele 5-6)
- Eugen Cizek, *Mentalități și instituții romane*, Ed. Paideia, 2002 (aspectele din programa de concurs)

Clasa a X-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA LATINĂ

Morfologie:

- substantivul:
 - **OJ+ON**: declinările I-V;
- adjectivul:
 - **OJ+ON**: clasele I-II (cu gradele de comparație, inclusiv comparația neregulată);
- pronumele:
 - **OJ**: personal, reflexiv, posesiv, relativ, demonstrativele *hic*, *is* și *ille*;
 - **ON**: alte pronume demonstrative, inclusiv de întărire, de identitate etc. (fără pronumele nehotărâte);
- numeralul cardinal și ordinal;
- verbul:
 - **OJ**: verbe regulate, verbe deponente și verbul *esse* la:
 - diateza activă: timpurile modurilor personale;
 - diateza pasivă: timpurile modurilor personale formate pe tema verbală a prezentului;
 - infinitivul prezent;
 - **ON**: - verbe regulate, verbe deponente și verbul *esse* la:
 - diateza pasivă: timpurile compuse ale modurilor personale
 - infinitivul; participiul; gerunziul (*esse* și verbe regulate; verbe deponente);
 - verbe *ire*, *ferre* și compușii lor la toate modurile și timpurile indicate mai sus (inclusiv cele prevăzute la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București pentru verbe regulate).

Sintaxă:

- sintaxa cazurilor:
 - *OJ+ON*: funcțiile primare ale cazurilor - subiect, predicat verbal/nominal, nume predicativ, atribut (substantival/pronominal/adjectival), complement direct, complement indirect, complement de agent, complement circumstanțial de: loc, timp, mod, instrumental, sociativ, cauzal, de scop/final.
- Notă: Se au în vedere funcțiile sintactice stabilite în gramaticile normative ale limbii latine (e.g. Maria Pârlog, *Gramatica limbii latine*, București, 1998 sau ediții ulterioare), prezente și în programele/manualele școlare aprobate la limba latină, prin urmare se impune recunoașterea diferențelor terminologice față de programele școlare gimnaziale în vigoare la limba și literatura română.
- sintaxa frazei:
 - *OJ*: relația de coordonare și cea de subordonare între propoziții; subordonata relativă (atributivă/reală);
 - *ON*: subordonata infinitivală (doar de tipul Ac. + infinitiv); subordonata participială absolută (Ablativul absolut).

Structura subiectelor

Subiectul I - 40 de puncte

- traducerea, din limba latină în limba română, a unui text din C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, de 40-50 de cuvinte la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv 50-70 de cuvinte la etapa națională.

Textul este însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică. La etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, textul nu va conține subordonate infinitivale/participiale.

Subiectul II - 20-30 de puncte

- exerciții lexicale și gramaticale, formulate pe baza textului dat la subiectul I:
 - *OJ+ON*: analiza morfosintactică a unor cuvinte din textul dat (substantive, adjective; pronume și adjective pronominale; verbe), cu precizarea tuturor/anumitor categorii(lor) gramaticale;
 - *OJ+ON*: transcrierea unor propoziții subordonate din textul dat, conform programei de concurs, cu precizarea anumitor aspecte sintactice (subiectul/predicatul lor, funcția sintactică la nivelul frazei etc.);
 - *ON*: identificarea în textul propus la subiectul I a unor forme/secvențe de text care se supun anumitor criterii morfosintactice precizate în cerință (e.g. identificarea unui complement circumstanțial instrumental în cazul Abl.; transcrierea unui Ablativ absolut cu funcție temporală etc.).

Subiectul III - 20-30 de puncte

- retroversiune (traducere din limba română în limba latină): text de 20-30 de cuvinte, adaptat programei de concurs, după C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a XI-a

Domenii de conținut. Conținuturi**LIMBA LATINĂ**

Morfologie: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-X

Sintaxă:

- sintaxa cazurilor: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-X
- sintaxa frazei:
 - OJ+ON: subordonatele infinitivale (Ac. + inf; N. + inf.) și participiale (Ablativul absolut; participiala relativă/participiul conjunct);
 - OJ+ON: subordonatele relative: reale (atributive) și circumstanțiale (construite cu conjunctivul); relativele reale/atributive în stil indirect;
 - OJ: subordonata conjunctivală (cu funcție completivă sau subiectivă);
 - ON: subordonata interogativă indirectă; completiva cu *quod*.

LITERATURĂ LATINĂ

- OJ: M. Tullius Cicero - *In Catilinam*, I-IV;
- ON: M. Tullius Cicero - *Pro Milone*; *In Antonium* („*Filipice*”), III și VII.

Structura subiectelor

Subiectul I - 50 de puncte

- traducerea literară, din limba latină în limba română, a unui text din C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, de 50-70 de cuvinte la etapa județeană, respectiv 60-90 de cuvinte la etapa națională.

Textul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică. În textul respectiv pot apărea propoziții subordonate circumstanțiale, dar ele vor constitui o excepție la nivelul frazei; la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București se recomandă ca textul selectat din *De bello Gallico* să nu conțină subordonate circumstanțiale construite cu modul conjunctiv. La etapa națională, textul poate conține secvențe redactate în stil indirect sau/și cu anumite situații de *consecutio temporum* (pentru subordonatele studiate). Se recomandă însă, inclusiv pentru etapa națională, evitarea structurilor morfosintactice dificile precum: sintagmele/construcțiile gerundivale, conjugările perifrastice, secvențele extinse cu multe situații de *consecutio temporum* etc.

Subiectul II - 40 de puncte

- analiza literară a unui text bilingv (în limba latină și în traducere literară în limba română) din opera lui Cicero, conform programei de concurs: item subiectiv de tip eseu structurat (redactat în limba română, prin valorificarea fragmentului ciceronian); pentru etapa națională se pot propune două texte bilingve pentru o analiză literară comparativă.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a XII-a

Domenii de conținut. Conținuturi**LIMBA LATINĂ**Morfologie: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-XISintaxă: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-XI**LITERATURĂ LATINĂ**

- OJ: Catullus, *Carmina* (lirica erotică, poezia epigramatică); Vergilius, *Aeneis*, cărțile I-VI;
- ON: Vergilius, *Aeneis*, cărțile VII-XII; Horatius, *Carmina*.

Structura subiectelor

Subiectul I - 50 de puncte

- traducerea literară, din limba latină în limba română, a unui text de 70-100 de cuvinte din opera lui M. Tullius Cicero, *In Verrem* (la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București), respectiv *In Antonium* (se adaugă la etapa națională).

Textul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică. În textul respectiv pot apărea propoziții subordonate circumstanțiale, dar, la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, ele vor constitui o excepție la nivelul frazei. La etapa națională, textul poate conține secvențe redactate în stil indirect sau/și cu anumite situații de *consecutio temporum* (pentru subordonatele studiate). Se recomandă însă, inclusiv pentru etapa națională, evitarea structurilor morfosintactice dificile precum: sintagmele/construcțiile gerundivale, conjugările perifrastice, secvențele extinse cu multe situații de *consecutio temporum* etc.

Subiectul II - 40 de puncte

- analiza literară a unui text bilingv (în limba latină și în traducere literară în limba română) dintr-o operă poetică precizată în programa de concurs: item subiectiv de tip eseu structurat (redactat în limba română, prin valorificarea fragmentului ciceronian); pentru etapa națională se pot propune două texte bilingve pentru o analiză literară comparativă.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Grup de lucru pentru elaborarea Anexei 1:

Theodor Georgescu, Universitatea din București (coordonator)
Alexandru Dudău, C. N. „Gheorghe Șincai”, Cluj-Napoca
Dorica Coca, C. N. „A. T. Laurian”, Botoșani
Alexandru Popp, C. N. „George Coșbuc”, București
Alla Apopei, L. T. „Vasile Alecsandri”, Iași
Ioana Zidărescu, C. N. „Unirea”, Târgu-Mureș
Anca Anușcă-Popa, L. T. „Emil Racoviță”, Vaslui

ANEXA 2

la Regulamentul specific al Olimpiadei naționale de limbi clasice: greacă veche, latină

Limba greacă veche (elină) - clasele IX-XII

Programa de concurs și precizări privind structura subiectelor

Notă

Marcatori textuali utilizați în prezenta programă de concurs:

OJ = conținuturi pentru olimpiada/etapa județeană/a sectoarelor municipiului București;

ON = conținuturi pentru olimpiada/etapa națională, care se adaugă celor deja prevăzute pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București.

Clasa a IX-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA GREACĂ

- substantivul:
 - *OJ*: declinările I-II (fără substantive contrase și declinarea a II-a attică);
 - *ON*: declinarea a III-a (doar temele terminate în oclisivă, mai puțin cele terminate în grupul - ντ).
- adjectivul:
 - *OJ+ON*: adjectivele de clasa I (fără gradele de comparație);
- pronumele:
 - *OJ*: pronumele demonstrativ αὐτός;
 - *ON*: pronumele personal;
- verbul (doar forme la diateza activă):
 - *OJ*: verbe regulate (în -ω): indicativul prezent și imperfect; verbul εἶναι: indicativul prezent;
 - *ON*: verbe regulate (în -ω, fără verbe contrase): aoristul sigmatic; verbul εἶναι: indicativul imperfect și viitor; verbe contrase: indicativul prezent;
- numerele cardinale de la 1 la 10.

ELEMENTE DE CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE greacă

- **OJ:** - elemente de mitologie greacă: corespondentul roman, reprezentările și funcțiile zeilor Ares, Athena, Poseidon;
- **ON:** - elemente de mitologie greacă: corespondentul roman, reprezentările și funcțiile zeilor Apollo, Hermes, Aphrodita, Hephaistos, Zeus.

Concurenții trebuie să cunoască un pasaj mitic reprezentativ pentru fiecare dintre zeii menționați, căruia să-i poată desprinde semnificația prin raportare la imaginea/funcțiile divinității respective sau la mentalitatea greacă, în general.

Structura subiectelor**Subiectul I - 30-40 de puncte**

- traducerea, din limba greacă în limba română, a unui text (eventual adaptat) din *Noul Testament*, de 25-35 de cuvinte pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv 30-40 de cuvinte pentru etapa națională.

Pentru orice element din text care depășește nivelul programei de concurs, vor fi oferite în cadrul subiectului explicații punctuale sau, după caz, chiar traducerea cuvântului/sintagmei. De asemenea, se va oferi un indiciu de decriptare a sensului global al textului (e.g. titlu, frază inițială în limba română). Textul va conține preponderent propoziții principale, autonome sau coordonate. Nicio frază nu trebuie să fie alcătuită din mai mult de trei propoziții. Concurenții trebuie însă familiarizați cu aspectele generale ale temicii eline. Se recomandă, în alegerea textului, evitarea prezenței unor termeni care pun probleme complexe de polisemantism, îngreunând astfel inutil, pentru competențele vizate aici, lucrul cu dicționarul.

Subiectul II - 30 de puncte

- exerciții gramaticale:
 - analiză morfologică a unor cuvinte din textul propus spre traducere (substantive, adjective, verbe, pronume - conform programei de concurs), cu precizarea tuturor/anumitor categorii(lor) gramaticale;
 - alte tipuri de exerciții gramaticale (sau/și lexico-gramaticale), de diverse tipuri, conform programei școlare.

Se recomandă autorilor de subiecte integrarea itemilor de acest tip în cadrul subiectului cu text grecesc, valorificându-se astfel cuvinte sau sintagme al căror sens concurenții îl vor fi aflat deja, traducând cu ajutorul dicționarului pasajul dat.

Subiectul III - 20-30 de puncte

- **OJ+ON:** unul sau doi itemi de verificare a cunoașterii și a capacității de valorificare în diverse contexte a elementelor de cultură și civilizație greacă studiate. Exemple de itemi recomandați:
 - chestionar cu întrebări punctuale sau scurte explicații/prezentări ale unor elemente de cultură și civilizație, pe baza unei/unor imagini;
 - completare de text lacunar în limba română, referitoare la aspectele de mitologie vizate de programa de concurs;
 - exerciții de (in)validare a unor afirmații (de tipul „adevărat”/„fals”), însoțite de justificarea opțiunilor.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a X-a

Domenii de conținut. Conținuturi**LIMBA GREACĂ**Morfologie:

- substantivul: integral, conform programei școlare (dar fără noțiunile care presupun cunoștințe teoretice avansate: declinarea a II-a attică, substantive contrase, anormale, forme rar uzitate, declinarea a III-a - temele în vocală și temele în diftongi etc.)
- adjectivul: clasele I-II (inclusiv gradele de comparație, dar fără comparația neregulată);
- pronumele: personal, posesiv, relativ, demonstrativ
- verbul:

- *OJ*: verbele regulate (în $-\omega$), dar fără verbele contrase: diateza activă - timpurile indicativului (fără perfect și mai mult ca perfect); participiul prezent și aorist; verbul *εἶναι*: timpurile indicativului;

Nota bene! Nu se cere cunoașterea aoristului format pe radical atematic; în cazul aoristului radical tematic se va oferi trimiterea la forma de dicționar. De asemenea, nu se va urmări cunoașterea aoristului și a viitorului la diateza pasivă.

- *ON*: - verbele regulate (în $-\omega$), inclusiv cele medii în $-ομαι$: diateza medie - modul indicativ (fără perfect și mai mult ca perfect); infinitivul prezent activ și medio-pasiv, folosit ca subiect/complement; participiul viitor;
 - numeralul cardinal și ordinal (doar formele ușor identificabile în dicționar, pentru subiectul de traducere).

Sintaxă:

- sintaxa cazurilor:
 - *OJ+ON*: funcțiile primare ale cazurilor - subiect, predicat verbal/nominal, nume predicativ, atribut (substantival/pronominal/adjectival), complement direct, complement indirect, complement de agent, complement circumstanțial de: loc, timp, mod, instrumental, sociativ, cauzal;
- sintaxa frazei:
 - *OJ*: relația de coordonare și cea de subordonare între propoziții; subordonata relativă (atributivă/reală);
 - *ON*: subordonata participială relativă (participiul conjunct), fără precizarea valorii/funcției sintactice.

Structura subiectelor

Subiectul I - 40-50 de puncte

- traducerea, din limba greacă în limba română, a unui text (eventual adaptat) din *Noul Testament*, de 30-40 de cuvinte pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv 40-50 de cuvinte pentru etapa națională.

Pentru orice element din text care depășește nivelul programei de concurs, vor fi oferite în cadrul subiectului explicații punctuale sau, după caz, chiar traducerea cuvântului/sintagmei. De asemenea, se va oferi un indiciu de decriptare a sensului global al textului (e.g. titlu, frază inițială în limba română). Se recomandă, în alegerea textului, evitarea prezenței unor termeni care pun probleme complexe de polisemantism, îngreunând astfel inutil, pentru competențele vizate aici, lucrul cu dicționarul.

Subiectul II - 30 de puncte

- exerciții gramaticale:
 - analiza morfologică și sintactică a unor cuvinte din textul propus spre traducere (substantive, adjective, verbe, pronume - conform programei de concurs), cu accent pe identificarea aspectelor nou studiate;
 - identificarea în textul dat de cuvinte/sintagme/propoziții care să corespundă anumitor criterii morfosintactice precizate în cerință.

Se recomandă, așadar, autorilor de subiecte integrarea itemilor de acest tip în cadrul subiectului cu text grecesc, valorificându-se astfel cuvinte sau sintagme al căror sens concurenții îl vor fi aflat deja, traducând cu ajutorul dicționarului pasajul dat.

Subiectul III - 10-20 de puncte

- retroversiune (traducere din limba română în limba greacă veche): text de 10-20 de cuvinte, adecvat programei de concurs, fie elaborat de către autorii de subiecte, fie din *Noul Testament*.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a XI-a

Domenii de conținut. Conținuturi**LIMBA GREACĂ**Morfologie:

- morfologia numelui: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-X;
- morfologia verbului: verbe regulate (în -ω), inclusiv cele medii și contrase, la diateza activă și cea medio-pasivă, (fără modul optativ).
Nota bene! Nu este necesară cunoașterea aoristului format pe radical atematic și nici a formelor speciale de pasiv.

Sintaxă:

- sintaxa cazurilor: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-X
- sintaxa frazei:
 - OJ: subordonatele relative și cele participiale (participiala relativă/participiul conjunct, Genitivul absolut);
 - ON: subordonatele infinitivale.

LITERATURĂ GREACĂ

- OJ: epopeea homerică - *Iliada*: cânturile I, IV-VI, IX;
Se recomandă ediția bilingvă apărută la Ed. Teora (trad. G. Murnu, București, 1999) sau traducerea (Dan Slușanschi) apărută la Ed. Paideia / Humanitas.
- ON: epopeea homerică - *Iliada*: cânturile XVI-XXIV.

Structura subiectelor

Subiectul I - 50-60 de puncte

- traducerea literară, din limba greacă veche în limba română, a unui text din opera lui Xenophon, *Anabasis*, de 30-50 de cuvinte pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv 40-60 de cuvinte pentru etapa națională.

Textul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică.

Subiectul II - 30-40 de puncte

- analiza literară în limba română a unui text bilingv (prezentat în limba greacă și în traducere literară în limba română) din *Iliada*, conform programei de concurs - item subiectiv de tip eseu structurat, redactat în limba română, prin valorificarea fragmentului din *Iliada*

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a XII-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA GREACĂ

Morfologie: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-XI (cu evitarea formelor verbelor în -μι)

Sintaxă: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-XI

N. B. În textul propus pentru traducere (subiectul I) pot apărea propoziții subordonate circumstanțiale, dar, la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, ele vor constitui o excepție la nivelul frazei. Se recomandă, inclusiv pentru etapa națională, evitarea structurilor morfosintactice dificile.

LITERATURĂ GREACĂ

- OJ: Platon - *Apologia* (*Apărarea lui Socrate*);
- ON: Sfântul Vasile cel Mare - *De legendis gentilium libris*; *Homilia de spiritu sancto*.

Structura subiectelor

Subiectul I - 50-60 de puncte

- traducerea literară, din limba greacă veche în limba română, a unui text de 40-70 de cuvinte din opera lui Platon, *Apologia*, sau (doar la etapa națională) din Sfântul Vasile cel Mare, *Omiliile* (*De legendis gentilium libris*, *Homilia de spiritu sancto*).

Textul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică.

Subiectul II - 30-40 de puncte

- analiza literară în limba română a unui text bilingv (prezentat în limba greacă și în traducere literară în limba română) din Platon, *Apologia* (etapa județeană/a sectoarelor municipiului București) sau Sfântul Vasile cel Mare, *Omiliile* precizate în programa de concurs (se adaugă la etapa națională): item subiectiv de tip eseu structurat (redactat în limba română, prin valorificarea fragmentului propus spre analiză)

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Grup de lucru pentru elaborarea Anexei 2:

Alexandru Dudău, C. N. „Gheorghe Șincai”, Cluj-Napoca (coordonator)

Diana Baraboi, Seminarul Teologic Ortodox, București

Mirela Nazâru, C. N. „Dr. I. Meșotă”, Brașov

Monica Ghera, L. T. „Nikolaus Lenau”, Timișoara

Dorica Coca, C. N. „A. T. Laurian”, Botoșani

ANEXA 3

la Regulamentul specific al Olimpiadei naționale de limbi clasice: greacă veche, latină

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBI CLASICE

Centrul de concurs (unitatea școlară): _____

Nr. de înregistrare: _____ din _____²CERERE DE VIZUALIZARE/REEVALUARE A LUCRĂRII SCRISE
susținute la **Olimpiada națională de limbi clasice**,etapa _____¹, din data de _____³

Doamnă/Domnule președinte al comisiei,

Subsemnatul/-a _____⁴,elev(ă) la _____⁵,județul _____, având codul de concurent _____, vă rog să
îmi aprobați prezenta cerere de **vizualizare** a lucrării scrise scrise din cadrul Olimpiadei naționale de
limbi clasice, etapa _____¹, la:

- secțiunea _____ (limba latină/greacă veche)
- clasa _____

Localitatea _____ Semnătura elevului/elevei⁶ Semnătura prof. însoțitor⁷

Data _____

În urma vizualizării lucrării scrise menționate mai sus:⁸

- ☐ **solicit** reevaluarea lucrării scrise.
- ☐ **nu solicit** reevaluarea lucrării scrise.

Localitatea _____ Semnătura elevului/elevei⁶ Semnătura prof. însoțitor⁷

Data _____

¹ se completează, după caz: **locală, județeană sau națională**² se completează **numărul de înregistrare și data, din registrul utilizat** pentru etapa respectivă a olimpiadei³ **data desfășurării probei scrise** din cadrul etapei respective a Olimpiadei⁴ **numele și prenumele concurentului, integral**⁵ se completează cu **numele unității de învățământ a concurentului și localitatea** acesteia⁶ în situații excepționale, semnătura elevului/elevei poate fi dublată/înlocuită de a reprezentantului legal⁷ se completează **doar la etapa națională**⁸ partea a doua a cererii se completează **după vizualizarea lucrării** și se bifează (x) o singură opțiune